

A Hungarovin Alapítvány Budafok Sportjáért Alapítvány

létrejöttének körülményei

A Hungarovin Borgazdasági Kombinát vezérigazgatója dr. Kiss László 1991. márciusában írta alá az Alapítvány Alapító Okiratát, amely 1991. április 10. határnappal érkezett a Fővárosi Bíróságra.

Az alapítás előzményei: a Hungarovin Borgazdasági Kombinát az állami boripar részeként működött, melyben összesen hét vállalat tevékenykedett a Boripari Tröszt irányításával. A hét vállalat közül hat termelő vállalat volt, amely tulajdonképpen horizontális integrációban szervezte a különböző szőlőtermelők tevékenységét, és emellett főként belföldi piacra végterméket is előállítottak. A hetedik vállalat volt a Hungarovin, amely nevében úgy szerepelt, hogy a Borgazdaságok Export Vállalata. Ebből a szempontból a Hungarovin kiemelkedett mind feladatát, mind pedig felszereltségét illetően az állami boripari vállalatok között, hiszen évente több mint 50 millió palack bort és több mint 30 millió palack pezsgőt állított elő és ezek jórészt exportra kerültek.

A szocialista társadalmi és gazdasági viszonyok között a sport finanszírozását az állam nem egészen átlátható módon, de teljesen egyértelműen a tulajdonában lévő vállalatok feladatkörében határozta meg. Ezeket a vállalatokat a sportegyesületi szempontból bázisvállalatnak hívták, annak is tekintették, ami azt jelentette, hogy a létesítmények a bázisvállalat könyveiben szerepeltek, vagyis a tulajdonukban voltak annak minden kötelezettségével, beleértve azt, hogy az egyesületnél sportolók valamilyen módon szintén a vállalat dolgozóivá váltak, onnan kapták a fizetésüket.

Ma már nincs értelme annak, hogy ezen rendszer előnyeit vagy hátrányait elemezzük. Az vitathatatlan, hogy a rendszerváltozás pillanatában ez az egyébként teljesen egészségesnek nem tekinthető rendszer súlyos gondot jelentett, elsősorban a jövőt érintően. Rövid idő alatt bebizonyosodott, hogy a magyar sport bázisa a rendszerváltozáshoz kapcsolódó privatizációs folyamatokban törést szenvedett, hatalmas veszteség érte, mely legfőképpen a sportlétesítmények tönkremenetelével járt együtt.

De visszatérve a Hungarovinra, a vállalat vezetése a sporttámogatás kérdésében rendkívül elkötelezett volt, tudatosan építette ezzel kapcsolatos feladatait, és a 80-as évek második felében a vállalat és a BMTE kapcsolatában változást jelentett az a körülmény, hogy a marketing kérdése bekerült a rendszerbe, és ennek eredményeként a sportegyesület nevét BMTE Törley SE-re változtatták.

Másik oldalról nézve a vállalaton belül is jelentős változást hozott az a körülmény, hogy az egyébként bukás előtt álló társadalmi-gazdasági berendezkedés felismerve önmaga korlátait, megpróbált korszerűsödni, és az új igényekhez igazodni.

Ennek keretében hozták létre a vállalati tanácsokat, amely együtt járt azzal, hogy a vállalatvezetés kapott egyfajta kontrollt, mely végül is azért nem volt kellően hatékony, mert a vállalati tanács tagok 50 %-át a szakszervezet jelölhette, aki pedig függött, kötődött az akkori politikai vezetéstől.

Ezzel együtt a Hungarovinon belül a 90-es évek elején a privatizációs folyamatban jelentős belső „csaták” folytak a privatizáció lehetőségeit illetően. Az akkori előírásoknak megfelelően egy három tagú privatizációs bizottságot hoztak létre, amelynek feladata volt az Állami Vagyonügynökség által kijelölt privatizációs tanácsadóval együttműködve a leendő vevő igényeit kielégíteni.

Mindenképpen hangsúlyozni szükséges az, hogy a vállalat vezetője dr. Kiss László a sportlétesítmény, illetve az egyesület vonatkozásában szívvel-lélekkel tevékenykedett mindenkor és védte az egyesület és a sport érdekeit minden területen. Így partner volt abban, hogy a sportlétesítmény kikerüljön a privatizációs köréből. Ehhez az akkori kerületi vezetésnek is részben partnernek kellett lenni, hiszen a belterületi földek kapcsán az Önkormányzat is érintett lehetett a folyamatban.

A Privatizációs Bizottság elnöke, dr. Soós János folytatta le az Állami Vagyonügynökséggel és a Sport Hivatallal azokat a tárgyalásokat, melynek eredményeként engedélyezték, hogy a Hungarovin könyveiben szereplő sportlétesítmények a Hungarovin Alapítvány Budafok Sportjáért Alapítvány tulajdonába kerüljenek úgy, hogy az állam 42 millió Ft pénzügyi forrást is biztosított a jövőbeni működéshez.

A privatizációs folyamatban volt néhány olyan terület, amelyet a bizottság elnöke szeretett volna hasonlóan a sportlétesítményhez, biztonságba helyezni, de érdekes módon a vállalaton belül sem sikerült megértetni a jövő fontos kérdéseit. Így nem került sor az egyébként állam által engedélyezett szakcsoporti szőlők dolgozók részére történő átadására, és nem sikerült egyfajta védettséget biztosítani az alkalmazottak számára.

Visszatekintve a sportlétesítménnyel kapcsolatos kérdésre, az akkori körülmények között példamutató volt az, ahogyan a budafoki létesítmény a magyar sport számára, elsősorban a kerületi sportbázis megteremtése által biztosításra került.

Az Alapítvány, mint a létesítmény tulajdonosa megalakulása óta a legnagyobb körültekintéssel tevékenykedett. Figyelemmel arra, hogy az Alapítvány létrejöttét követően a sportlétesítmény működtetéséről az Alapítvánnyal kötött együttműködési megállapodás alapján a BMTE SE gondoskodott. Az Alapítvány feladata ennek következtében alapvetően a budafoki sportlétesítmény stratégiai céljainak meghatározása. Ezen elvárásnak olyan módon kívánt eleget tenni az Alapítvány Kuratóriuma, hogy meghatározott időszakonként elkészítette azokat a fejlesztési terveket, amelyek biztosították azt, hogy a kormányzati támogatás lehetőségének megnyílását követően a fejlesztési célok megfelelően előkészítve álljanak rendelkezésre. Ebben jelentős szerepe volt a Kuratórium elnökének, aki az ingatlangazdaságtan és ingatlanfejlesztés területén sok évtizedes gyakorlati tapasztalataival segítette a stratégia alakítását és gyakorlati megvalósítását.